

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ
(за матеріалами інтернет-версій друкованих ЗМІ
та онлайн-медіа)

10.12.2025

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Інтерфакс. – 2025. – 9 груд. Через війну загинули 243 митців і 119 медійників – Мінкультури. – Інф.; Укрінформ. – 2025. – 9 груд. В Україні від початку повномасштабної війни загинули 362 митці та медівники. – Інф.](#)

[Інтерфакс. – 2025. – 9 груд. Мінкультури затвердило рекомендації з комунікацій органами влади позиції щодо РФ як держави-агресора. – Інф.](#)

Вшанування пам'яті

[Вечірній Київ. – 2025. – 9 груд. У столиці біля брами Святої Софії вшанували пам'ять Патріарха Володимира \(Романюка\). – Асадчева Т.](#)

Театр

[Вечірній Київ. – 2025. – 9 груд. Брехт, Піранделло, важливі теми та трохи гумору: прем'єри грудня у столичних театрах. – Катаєва М.](#)

Музика

[Україна молода. – 2025. – 10 груд. Арії переможців. У Трускавці змагалися виконавці, які однаково вправно співають оперу й естраду. – Кривда М.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 9 груд. Львівський хор «Гомін» під час європейського туру зібрав \\$10 мільйонів для ЗСУ. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 9 груд. Міша Правильний написав пісню для 92-ї бригади імені Івана Сірка. – Інф.](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[Інтерфакс. – 2025. – 9 груд. Держкіно з нагоди 15-ї річниці створення: за цей час українське кіно пройшло складний, але послідовний шлях. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 9 груд. Оголошені переможці II Національного рейтингу Укрінформу «Інфобум-кіно 2025». Список. – Інф.; Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 9 груд. Визначено кращі фільми року: у Києві відзначили лауреатів «Інфобум-кіно». – Лебедина О.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 7 груд. Мирослав Слабошпицький, кінорежисер, сценарист, продюсер: «Навіть з усіма своїми нафтодоларами Росія не змогла зняти фільм із Шоном Пенном, а ми зняли». – Базів Л.](#)

[NV. – 2025. – 9 груд. Український мультфільм «Наша Файта» презентують на](#)

[найпрестижнішому майданчику аніматорів Cartoon Movie 2026. – Інф.](#)

Культура та мистецтво для людей з інвалідністю

[Укрінформ. – 2025. – 9 груд. У Коломиї відкрили виставку «Інший погляд» для людей з порушенням зору. – Інф.](#)

[Україна молода. – 2025. – 10 груд. Повномасштабна «Енеїда». 16 акторів та акторок з бойовим досвідом і ранами грають на сцені. – Інф.](#)

Література

[Укрінформ. – 2025. – 9 груд. Оголосили фіналістів премії Шевельова. – Інф.](#)

Музейна справа

[Український тиждень. – 2025. – 9 груд. Захват і розпач у Національному музеї літератури України. – Петренко-Цеунова О.](#)

[Україна молода. – 2025. – 10 груд. Знову Щедрик. У Києві — нова виставка в рік 150-ліття з дня народження Олександра Кошиця. – Руденко Т.](#)

[Вечірній Київ. – 2025. – 9 груд. У Києві на Печерську відкриється різдвяний ярмарок. – Новосвітня К.](#)

Охорона культурної спадщини

[Укрінформ. – 2025. – 9 груд. В Одесі створили волонтерську групу для реагування на пошкодження культурної спадщини після атак. – Інф.](#)

[NV. – 2025. – 9 груд. Сучасний громадський простір. Представлений проєкт реставрації знаменитої Літаючої тарілки на Либідській у Києві, проте він викликав критику. – Інф.](#)

Нацменшини. Закордонні українці

[Укрінформ. – 2025. – 9 груд. Українські активісти провели акцію протесту проти виступу Нетребко в Берліні. – Інф.](#)

Міжнародне співробітництво

[Укрінформ. – 2025. – 9 груд. В Азербайджані проходять Дні української літератури. – Інф.](#)

Загальні питання

Інтерфакс. – 2025. – 9 груд. Через війну загинули 243 митців і 119 медійників – Мінкультури. – Інф.; Укрінформ. – 2025. – 9 груд. В Україні від початку повномасштабної війни загинули 362 митці та медівники. – Інф.

Через повномасштабну війну в Україні загинули 243 діячі культури і 119 працівників медіа, повідомляє Міністерство культури. За два місяці, від 6-го жовтня кількість загиблих митців збільшилася на 11 чоловік, а кількість загиблих медійників – на 6 чоловік. У відомстві наголосили, що систематичні злочини проти журналістів і медіа, вчинені Росією, становлять серйозну загрозу для свободи слова та інформаційної безпеки, підривають демократичні цінності та права людини. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1127148.html>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4067852-v-ukraini-vid-pocatku-povnomasstabnoi-vijni-zaginuli-362-mitci-ta-medijniki.html>

Інтерфакс. – 2025. – 9 груд. Мінкультури затвердило рекомендації з комунікацій органами влади позиції щодо РФ як держави-агресора. – Інф.

Міністерство культури України затвердило Методичні рекомендації з координації позиції щодо Російської Федерації як держави-агресора. Згідно з наказом №1007 від 8 грудня, метою цих Методичних рекомендацій є надання заінтересованим сторонам чітких орієнтирів для координації комунікаційної позиції щодо РФ як держави-агресора у публічних заявах, адвокаційній діяльності, міжнародних зверненнях, аналітиці та інформуванні громадськості. Зазначається, що усі комунікації на цю тему повинні використовувати погоджену формулу визначення статусу РФ, зокрема: «Російська Федерація – держава-агресор, що здійснює збройну агресію проти України з 2014 року, включаючи незаконне, неспровоковане та невинуватене повномасштабне військове вторгнення, яке розпочалося 24 лютого 2022 року». Також у контексті забезпечення єдності зовнішньополітичного курсу держави та координації діяльності держорганів у сфері зовнішніх зносин рекомендується забезпечити використання в роботі актуалізованої інформації «Щодо позиції України під час участі у міжнародних заходах», яка на періодичній основі надсилається Міністерством закордонних справ України органам влади України. Крім того, рекомендується наполягати на використанні в офіційних документах, повідомленнях, публікаціях, інформаційних матеріалах, які розміщуються та використовуються на офіційних інтернет-ресурсах та інтернет-платформах ООН таких формулювань: «агресивна війна» / «war of aggression», «збройна агресія» / «armed aggression», «повномасштабне військове вторгнення в Україну» / «full-scale military invasion of Ukraine», «тимчасово окуповані Російською Федерацією території України» / «Temporarily occupied by the Russian Federation territories of Ukraine», «окупаційна адміністрація Російської Федерації» / «occupying administration of the Russian Federation», «всеохоплюючий, справедливий та сталий мир» / «comprehensive, just and lasting peace», «Формула миру Президента України Володимира Зеленського

або Формула миру» / «Peace Formula of the President of Ukraine Volodymyr Zelenskyu or Peace Formula». Крім того, рекомендується враховувати і за необхідності активно використовувати термін «Війна за Незалежність України». «Упереджувати, не допускати та блокувати можливі кроки російської або будь-якої іншої сторони, спрямовані на використання зустрічей для легітимізації спроби анексії Російською Федерацією тимчасово окупованих Російською Федерацією частин території України, і прийняття рішень, що можуть інтерпретуватися як пряме або непряме визнання будь-якої зміни статусу цих територій України», – йдеться в рекомендаціях. Серед іншого, при підготовці позицій або участі в міжнародних заходах рекомендується узгоджувати сигнали з Міністерством закордонних справ України, а також забезпечити включення офіційної позиції про РФ як державу-агресора до усіх міжнародних заяв, прес-релізів, брифінгів, доповідей та офіційної кореспонденції. Джерело:

<https://interfax.com.ua/news/general/1127083.html>

Вшанування пам'яті

Вечірній Київ. – 2025. – 9 груд. У столиці біля брами Святої Софії вшанували пам'ять Патріарха Володимира (Романюка). – Асадчева Т.

9 грудня 2025 року Україна відзначає 100-річчя від дня народження Святійшого Патріарха Київського і всієї Руси-України Володимира (Романюка). У день пам'яті українського духовного лідера відбулося покладання квітів біля місця його поховання поруч із Брамою святої Софії у Києві. Також представники духовенства відслужили заупокійну службу. Пам'ятну церемонію організував Український інститут національної пам'яті. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/120771/>

Театр

Вечірній Київ. – 2025. – 9 груд. Брехт, Піранделло, важливі теми та трюхи гумору: прем'єри грудня у столичних театрах. – Катаєва М.

В кінці 2025 року столичні театри підготували глядачам цікаві постановки. У Національному академічному драматичному театрі ім. Лесі Українки пропонують виставу режисера Григора Мане «Візаві» за психологічною драмою Норма Фостера. Постановку приурочено до ювілею народної артистки України Лідії Яремчук. Її покажуть 14, 26 грудня, 4, 24 січня. Також Театр Лесі Українки готує прем'єру вистави Ольги Гаврилук «Пекельні матусі» за п'єсою американського драматурга Дейва Крістнера. Вона йтиме 25, 26, 31 грудня, 18 і 25 січня. Київський академічний театр «Золоті ворота» готує прем'єру вистави «Чорна шаль» за творами італійського драматурга, лауреата Нобелівської премії з літератури Луїджі Піранделло. Це – режисерський дебют акторки Христі Любої. Авторка інсценізації – Катерина Пенькова. Ескіз майбутньої постановки посів друге місце на фестивалі «Митниця. Нова режисура» – 2024. Дебютна вистава створена за підтримки гранту Президента України молодим діячам у галузі театрального мистецтва. Вистава відбудеться 20 та 21 грудня. Виставу «Кавказьке крейдове коло» в Київському

академічному театрі драми і комедії на лівому березі Дніпра теж покажуть 20 та 21 грудня. Виставу створено у співпраці творчих команд з України та Сакартвело за підтримки Театру Дайлес (Рига, Латвія), де цю ж п'єсу Бертольда Брехта також поставив режисер з Сакартвело Дата Тавадзе. В Києві режисер готує українську версію вистави – з адаптованим текстом та столичними акторами театру. У Малому театрі – виставу «Serendipity» режисерки Марії Шварньової, натхненну п'єсою «Мистецтво» французької драматургині Ясміні Рези, покажуть 20 та 21 грудня, 14, 16 січня, 7, 8 лютого. До зимових свят Київський академічний театр ляльок «Замок на горі» презентував фентезі-адаптацію легендарного «Лускунчика» від режисера Слави Жили. Її можна переглянути 19, 23, 25, 27 грудня. Також у Києві гастролює Харківський театр ляльок. На сценах Театру драми та комедії на Лівому березі Дніпра вони покажуть виставу «Як стати королем» за казкою Анні Шмідт, режисерка Оксана Дмитрієва (16 та 17); виставу «Жираф Монс» – переможницю VI Всеукраїнського фестивалю-премії ГРА у номінації «Найкраща вистава для дітей», режисерка Оксана Дмитрієва (18 грудня); виставу «Дюймовочка» за казкою Ганса Крістіана Андерсена, режисерка Оксана Дмитрієва (23 та 24 грудня); виставу «Параджанов. Балкон дитинства», авторка та режисерка – Аліса Гладкова (25 грудня). У Національному академічному драматичному театрі ім. Івана Франка відбудеться вистава «Наш клас» за п'єсою польського драматурга Тадеуша Слободзяника, постановку здійснив режисер Станіслав Іванов – 25, 26 грудня. Молодий театр працює над постановкою «Місячні» за п'єсою драматургині та ветеранки Аліни Сарнацької. Режисерка вистави Ніна Хижна – незалежна мисткиня з Харкова, акторка та режисерка театру «Нафта». Її роботи вирізняються щирістю та сміливістю у дослідженні людських історій і травм. Проєкт реалізується у співпраці з Фондом ім. Гайнріха Бьоля, Бюро Київ – Україна. Виставу покажуть 27 та 28 грудня. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/120676/>

Музика

Україна молода. – 2025. – 10 груд. Арії переможців. У Трускавці змагалися виконавці, які однаково вправно співають оперу й естраду. – Кривда М.

У Трускавці вже увосьме відбувся Міжнародний конкурс вокалістів україно-азербайджанської дружби. Журі на чолі з народним артистом України Гурбаном Аббасовим та провідними оперними солістами й викладачами музичних академій під час сліпого прослуховування серед десятків претендентів відібрало найкращих. Унікальність конкурсу – у тому, щоб виявити та відкрити вокалістів, які однаково вправно співають і оперу, й естраду. Тож у двох відбіркових турах конкурсанти виконували академічний репертуар, українську народну пісню та естрадну пісню. Переможцем VIII конкурсу став Вадим Гуменний (баритон). Він народився на Вінниччині, нині навчається у Києві в Національній музичній академії. Другу премію розділили між собою двоє переможців: Дар'я Погоріла, студентка столичної музичної академії родом із Харківської області, та Микола Юхименко, який народився на Львівщині,

закінчив магістратуру Львівської національної музичної академії ім. Миколи Лисенка і нині працює артистом хору Львівського національного академічного театру опери та балету ім. Соломії Крушельницької. Третя премія дісталася теж двом конкурсантам: Анастасії Янчур, солістці-вокалістці Рівненської обласної філармонії, і народженому на Донеччині Артему Позднякову, який нині є студентом столичної Національної музичної академії. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/3989/2006/192603/>

Укрінформ. – 2025. – 9 груд. Львівський хор «Гомін» під час європейського туру зібрав \$10 мільйонів для ЗСУ. – Інф.

Хор «Гомін» Львівського органного залу зібрав близько 10 млн грн на ЗСУ під час свого європейського туру. Колектив дав 35 концертів у 19-ти містах дев'яти країн Європи, повідомила Львівська міськрада. За словами художнього керівника хору Вадима Яценка, у колективу на сьогодні дві місії: «Одна – нести нашу українську пісню, а друга (ще більш важлива) – допомагати фронту». У межах туру звучала програма «Цей хор, цей хор мені щоночі сниться» – харизматичне українське ретро в новому хоровому звучанні. Хор виконував відомі твори української естради, серед яких пісні Володимира Івасюка й Анатолія Горчинського, Квітки Цісик та Назарія Яремчука. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4067848-lvivskij-hor-gomin-pid-cas-evropejskogo-turu-zibrav-10-miljoniv-dla-zsu.html>

Укрінформ. – 2025. – 9 груд. Міша Правильний написав пісню для 92-ї бригади імені Івана Сірка. – Інф.

«Культурні сили» представили третій епізод музичного мілітарного проєкту «Фронтowa студія», у якому військові підрозділи відчиняють двері для музикантів, щоб народжувалися бойові пісні. Цього разу репер Міша Правильний приїхав до 92 ОШБр, поспілкувався з бійцями та написав для них пісню області «Живемо 92-ге життя». Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4067658-misa-pravilnij-napisav-pisnu-dla-92i-brigadi-imeni-ivana-sirka.html>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Інтерфакс. – 2025. – 9 груд. Держкіно з нагоди 15-ї річниці створення: за цей час українське кіно пройшло складний, але послідовний шлях. – Інф.

В Державному агентстві України з питань кіно з нагоди 15-ї річниці від дня створення розповіли про ключові досягнення та плани на майбутнє. «Цьогоріч виповнюється 15 років від дня створення Державного агентства України з питань кіно – інституції, що стала ключовою ланкою у формуванні сучасної екосистеми українського кінематографа. За цей час українське кіно пройшло складний, але послідовний шлях – від відновлення системи кіновиробництва до повноцінної присутності у світовому кінопроцесі...», – йдеться в повідомленні Агентства з нагоди річниці. Серед ключових досягнень: відродження та зміцнення національного кіновиробництва; ухвалення закону «Про державну підтримку кінематографії» та запуск відкритих конкурсних

відборів, що створили умови для появи нових ігрових, документальних та анімаційних фільмів. Фільми, створені за підтримки Держкіно, представляли Україну на світових кінофестивалях. Попереду – розширення міжнародної співпраці, підтримка молодих талантів, розвиток нових форматів виробництва, робота зі збереженням та оцифруванням спадщини, а також подальше укріплення ролі кіно як важливого інструмента культурної дипломатії України. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1127051.html>

Укрінформ. – 2025. – 9 груд. Оголошені переможці II Національного рейтингу Укрінформу «Інфобум-кіно 2025». Список. – Інф.; Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 9 груд. Визначено кращі фільми року: у Києві відзначили лауреатів «Інфобум-кіно». – Лебедина О.

9 грудня оголошено переможців II Національного рейтингу Укрінформу «Інфобум-кіно 2025». «Цього року у рейтингу взяли участь 24 повнометражні ігрові фільми, які вийшли в український прокат у 2025 році, 36 повнометражних неігрових фільмів та 43 короткометражні фільми, які виходили в український прокат або прем'єри яких відбулися в 2025 році в межах основної програми українських та міжнародних кінофестивалів», – зазначила голова оргкомітету Любов Базів. Переможців визначали у 12-ти номінаціях. Ними стали: «Найкращий повнометражний ігровий фільм» – «Ти-космос», режисер Павло Остріков. «Найкращий ігровий фільм. Вибір Укрінформу» – «Сірі бджоли», режисер Дмитро Мойсєєв. З повним списком можна ознайомитися тут:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4067760-ogoloseni-peremozci-ii-nacionalnogo-rejtingu-ukrinformu-infobumkino-2025.html>

Укрінформ. – 2025. – 7 груд. Мирослав Слабошпицький, кінорежисер, сценарист, продюсер: «Навіть з усіма своїми нафтодоларами Росія не змогла зняти фільм із Шоном Пенном, а ми зняли». – Базів Л.

У кінотеатрах України завершився широкий прокат фільму-альманаху «Війна очима тварин», де в одній із новел (під назвою «Орел») знявся мегавідомий американський актор, дворазовий володар премії «Оскар» Шон Пенн. Режисер Мирослав Слабошпицький у великій розмові з Укрінформом розповів, як відбувалися зйомки короткометражки «Орел» із зірковим голлівудським актором. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4066353-miroslav-slabospickij-kinoreziser-scenarist-produser.html>

NV. –2025. – 9 груд. Український мультфільм «Наша Файта» презентують на найпрестижнішому майданчику аніматорів Cartoon Movie 2026. – Інф.

Український повнометражний анімаційний фільм «Наша Файта» виробництва студії «Анімаград» та ужгородської студії «Наша Файта» відібрано для презентації на міжнародному анімаційному форумі Cartoon Movie

2026 у категорії «Девелопмент». Креативним продюсером стрічки є Антоніо Лукіч. За задумом стрічка стане сатиричним мультфільмом для підлітків та дорослої аудиторії. Сценарій фільму написали Михайло Карпенко, Іван Бонь та Павло Мандзич, автори анімації на YouTube-каналі «Наша Файта». Вихід фільму у широкий національний кінопрокат заплановано на 2027 рік. Докладно: <https://nv.ua/ukr/kultura/nasha-fayta-ukrajinskiy-multfilm-predstavlyat-na-svitovomu-forumi-animaciji-cartoon-movie-50567153.html>

Культура та мистецтво для людей з інвалідністю

Укрінформ. – 2025. – 9 груд. У Коломиї відкрили виставку «Інший погляд» для людей з порушенням зору. – Інф.

У Коломиї студенти Карпатського університету відкрили виставку для незрячих «Інший погляд». Вона експонуватиметься протягом місяця в Обласному драматичному театрі ім. Івана Озаркевича. В експозиції представлено авторські роботи студентів, які пережили кризу, пов'язану з війною, та твори, що відкривають світ українського авангарду, в тому числі Розстріляного відродження та шістдесятників. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4067696-u-kolomii-vidkrili-vistavku-insij-poglad-dla-ludej-z-porusennam-zoru.html>

Україна молода. – 2025. – 10 груд. Повномасштабна «Енеїда». 16 акторів та акторок з бойовим досвідом і ранами грають на сцені. – Інф.

На сцені Молодого театру чинні військовослужбовці та ветерани російсько-української війни з ампутаціями та важкими ураженнями продемонстрували високохудожнє перформансне дійство – відбулася прем'єра вистави «Енеїда» за Іваном Котляревським від Театру ветеранів. У розлогіх статті – про Театр ветеранів та безпосередньо про роботу над «Енеїдою». Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/3989/164/192602/>

Література

Укрінформ. – 2025. – 9 груд. Оголосили фіналістів премії Шевельова. – Інф.

Капітула Премії ім. Юрія Шевельова оголосила короткий список номінантів на здобуття відзнаки за 2025 рік, повідомляє неурядова організація PEN Ukraine. Фіналістами премії за найкращу українську книжку есеїстики стали Віра Агєєва «Проти культурної амнезії. Есеї про національну пам'ять та ідентичність» («Віхола»), Артур Дронь «Гемінгвей нічого не знає» (Видавництво Старого Лева) і Дмитро Крапивенко, «Усе на три літери» (Видавництво Українер). Також буде вручено спеціальну відзнаку капітули Мирославі Пінковській «за особливий внесок у збереження культурної пам'яті». Її книга «Портрет в інтер'єрі долі» (видавництво «Дух і Літера») увійшла до довгого списку премії Юрія Шевельова – 2025. Ім'я лауреата оголосять під час церемонії 17 грудня, у день народження Юрія Шевельова. Докладно:

Музейна справа

Український тиждень. – 2025. – 9 груд. Захват і розпач у Національному музеї літератури України. – Петренко-Цеунова О.

«На тлі дедалі більшого зацікавлення українською літературною класикою Національний музей літератури України міг би бути топовою локацією. Тут могли б відбуватися літературні фестивалі, видавці змагалися б за можливість презентувати тут свою серію класики. Цьому сприяло б і зручне розташування в центрі... Проте так не є: Національний музей літератури України неприсутній на літературних фестивалях, на відміну від, скажімо, Харківського ЛітМузею, що створив власний бренд. Про різноманітні заходи київського музею складно довідатися, сайт не працює, лишається покладатися на соцмережі або афіші при вході. Часто про те, що відбулося щось цікаве, стає відомо вже постфактум. Попри це, у музею безперечно є своя аудиторія – і спікерів, і відвідувачів заходів. До того ж регулярно відбуваються екскурсії – під час мого візиту вранці в будень залами водили дві групи молоді. Перша зала музею присвячена середньовічному, ренесансному й бароковому письменству (часом із порушеною хронологією)... Друга зала ... нині поєднує барокову добу, зокрема вертепну традицію, шкільну драму і творчість Сковороди, з «новою» добою – Котляревським, Капністом, Квіткою-Основ'яненком, Білецьким-Носенком (і навіть Гоголем з окремим атмосферним куточком). Це чудовий експозиційний хід, що наочно демонструє тяглість і неперервність літературної традиції. Наступні зали оповідають про творчість Шевченка, а також поетів, прозаїків і драматургів другої половини XIX століття. Власне, на цьому наратив уривається, наступні зали – про Коцюбинського і Лесю Українку – наразі зачинені. А де наші 1920-ті й усе, що після, – питання риторичне. Основну експозицію розробили 1985 року, й відтоді вона мало змінилася. XX століття частково присутнє у величній бібліотеці колегії – у вигляді портретів вихованців та виставкових проєктів (наразі діє виставка про Василя Стуса). В окремій залі завершувалася виставка особистих речей Валерія Шевчука – гарна і дуже жива. Сучасна література, що ще не встигла музеєфікуватися, лунає в музеї під час літературних вечорів. Ще один виграшний хід в експозиції – це відсутність киевоцентричності. Наголос почергово зміщується на різні осередки, де в той чи той період літературного процесу відбувалися помітні явища – від князівств Русі до міст і містечок XIX століття... Національний музей літератури сповнений цікавинок для тих, хто знає, якими скарбами повниться українська література. Навіть під час вторгнення тут за дуже помірну ціну можна побачити особисті речі українських митців. Проте сповнений він і парадоксів, ба навіть прикроців. Одні співробітниці плетуть маскувальні сітки... Інші говорять при відвідувачах російською в цьому храмі української писемності...». Докладно:

<https://tyzhden.ua/zakhvat-i-rozpach-u-natsionalnomu-muzei-literatury-ukrainy/>

Україна молода. – 2025. – 10 груд. Знову Щедрик. У Києві — нова виставка в рік 150-ліття з дня народження Олександра Кошиця. – Руденко Т.

Музей історії міста Києва спільно з Інститутом Леонтовича презентували виставковий проєкт «Різдвяний політ «Щедрика». Одним із найцінніших експонатів виставки є оригінал листа Симона Петлюри Олександрю Кошицю 1922 року, що вперше на тривалий час демонструється широкому загалу. Одним з головних партнерів організаторів проєкту є Національна бібліотека України ім. Володимира Вернадського. Відділ музичних фондів Інституту книгознавства НБУВ передав для експонування в музеї раритетні екземпляри фондів. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/3989/2006/192618/>

Вечірній Київ. – 2025. – 9 груд. У Києві на Печерську відкриється різдвяний ярмарок. – Новосвітня К.

Національний музей декоративного мистецтва 13–14 грудня запрошує на Різдвяний ярмарок. Майстри народного та професійного декоративного мистецтва запропонують обрати мистецькі подарунки, взяти участь у майстер-класах з виготовлення різдвяних поробок. Також працюватиме Майстерня підготовки до Різдва від музейних співробітників. Під час роботи ярмарку до гостей завітають Святий Миколай та колядники, серед яких буде гурт народної пісні «Божедари» з різдвяною програмою. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/120764/>

Охорона культурної спадщини

Укрінформ. – 2025. – 9 груд. В Одесі створили волонтерську групу для реагування на пошкодження культурної спадщини після атак. – Інф.

В Одесі на базі Художнього музею провели тренінги «Вартові спадщини: волонтерські дії після ракетних ударів», на яких розповіли про алгоритм першочергових дій у разі руйнування об'єктів культурної спадщини через російські обстріли. Учасниками програми стали 160 людей, 90 з яких дійшли до практичної частини. Саме ця група волонтерів тепер формує перше в місті ядро спільноти, готової діяти у випадку нових ударів по культурних об'єктах. Учасники прослухали шість онлайн-лекцій від експертів з кризового реагування, реставраторів, музейників та фахівців з безпеки. Також волонтери мали два дні практичної підготовки. Учасники навчилися фіксувати руйнування, проводити первинну стабілізацію пошкоджених експонатів, сортувати фрагменти тощо. Організувала тренінги ГО «Museum for Change» у партнерстві з ГО ACURE та HeMo: Ukrainian Heritage Monitoring Lab за підтримки міжнародної організації Cultural Emergency Response (Нідерланди) в межах проєкту Black Sea Regional Hub. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4067785-v-odesi-stvorili-volontersku-grupu-dla-reaguvanna-na-poskodzenna-kulturnoi-spadsini-pisla-atak.html>

NV. –2025. – 9 груд. Сучасний громадський простір. Представлений проєкт реставрації знаменитої Літаючої тарілки на Либідській у Києві, проте він викликав критику. – Інф.

У Києві на Либідській площі розпочали реставраційні роботи в будівлі, в якій розміщується пам'ятка архітектури місцевого значення відома як «Літаюча тарілка» архітектора Флоріана Юр'єва. Після початку реставрації на сторінці «Літаючої тарілки» у Facebook було опубліковано візуалізацію проєкту, як повідомляється, затвердженого і погодженого з органами охорони культурної спадщини. Проєкт пройшов всі необхідні процедури та отримав дозвіл. У дописі розповідається, що реставраційними роботами не передбачена зміна головного фасаду та об'єму пам'ятки: «усе, що є предметом охорони, зберігається». Паралельно з реставрацією «Літаючої тарілки» реалізують проєкт реконструкції суміжних будівель, які примикають до пам'ятки, розташовані поруч та не мають статусу культурної спадщини. За задумом архітекторів їх об'єднують в єдиний просторовий ансамбль шляхом забудови внутрішнього простору. Автори проєкту наголошують, що втручання в охоронювану частину не буде. Оприлюднений проєкт реставрації викликав критику в Мережі. У коментарях авторів проєкту критикують за «космічний принт». На що автори у відповідь зауважують, що «світлова заливка інтер'єру та музичний супровід» – це реалізація задуму Флоріана Юр'єва, який «у час створення будівлі був технічно недоступний». На запитання, де зберігатимуться фонди Науково-технічної бібліотеки України, у коментарях відповіли, що всі фонди оцифровані, а «оригінали зберігаються у сховищі будівлі у висотній частині, де і розміщена бібліотека, УкрІнтеї та МАН, саме там проводяться ремонтні роботи які не є предметом охорони». Докладно:

<https://nv.ua/ukr/kultura/litayucha-tarilka-floriana-yur-yeva-na-libidskiy-avtori-pokazali-proyekt-i-pochali-restavracyu-foto-50567140.html>

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2025. – 9 груд. Українські активісти провели акцію протесту проти виступу Нетребко в Берліні. – Інф.

Представники української громади та активісти Берліна провели чергову демонстрацію проти виступу в Державній опері німецької столиці російської співачки Анни Нетребко. Акцію організувала громадська спілка «Віче». «Ми знову зібралися разом, щоб підкреслити той факт, що державна установа продовжує надавати платформу митцю, чиї тісні зв'язки з політичним колом Путіна добре задокументовані», – зазначили організатори. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4067757-ukrainski-aktivisti-proveli-akciu-protestu-proti-vistupu-netrebko-v-berlini.html>

Міжнародне співробітництво

Укрінформ. – 2025. – 9 груд. В Азербайджані проходять Дні української літератури. – Інф.

В Азербайджані другий рік поспіль проходять Дні української літератури в рамках проєкту «Нові горизонти української культури», що

реалізується за ініціативи та підтримки посольства України. 8–9 грудня у межах цього культурного проєкту відбулися урочисті презентації двох видань – книги «Балабалачка» українською та азербайджанською мовами авторки Надії Кирей у бакинській книгарні «Алі і Ніно», а також книги «Заріфа та Гейдар Алієви. Кохання завдовжки у вічність» українською мовою авторства Ельміри Ахундової, презентованої в Бакинському центрі мультикультуралізму. У заходах взяли участь виконавчий директор Бакинського центру мультикультуралізму Раван Гасанов, представники Спілки письменників Азербайджану, голова Об'єднаної діаспори азербайджанців в Україні Хікмет Джавад, члени та голови українських громад та організацій Юрій Осадченко, Таміла Мусаєва і Лідія Алієва-Шестак, а також команда Українського центру в Баку. Посол України Юрій Гусєв наголосив, що цей проєкт має важливе значення для розвитку дружби та культурного співробітництва між Україною та Азербайджаном, сприяє взаєморозумінню та зміцненню стратегічного партнерства між нашими державами. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4067653-v-azerbajdzani-prohodat-dni-ukrainskoi-literaturi.html>

Випуск підготувала
завідувачка сектору оперативного інформування
та розповсюдження інформації Інформцентру з питань культури та мистецтва;
тел.: 425-23-26
електронна адреса: infocenter@nplu.org
info_nplu@ua.fm